

INSPECȚIA MUNCII
INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ BUZĂU

RAPORT

**PRIVIND RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL RELAȚIILOR DE MUNCĂ CU
PRIVIRE LA REDUCEREA CONTINUĂ A MUNCII NEDECLARATE ÎN ANUL 2023 LA
NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU**

Inspectoratul Teritorial de Munca Buzău este o instituție publică cu personalitate juridică aflată în subordinea Inspecției Muncii în cadrul căreia inspectorii de muncă exercită atribuții de autoritate de stat în domeniul relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă și supravegherii pieței.

Inspectoratul teritorial de muncă exercită controlul aplicării unitare a prevederilor legale în domeniile sale de competență la toate persoanele juridice și fizice, din sectorul public, mixt, privat și la alte categorii de angajatori și entități juridice, cu excepția celor prevăzute de lege.

Activitatea Inspectoratului Teritorial de Muncă Buzău în domeniul relațiilor de muncă s-a axat în anul 2023 pe realizarea obiectivelor din Programul propriu de acțiuni întocmit în baza „Programului cadru de acțiuni pentru anul 2023 al Inspecției Muncii.

Pentru realizarea obiectivelor stabilite, Inspectoratul Teritorial de Muncă Buzău, în domeniul relațiilor de muncă, în anul 2023 a desfășurat acțiuni de control tip campanie, tematice și de fond, cu caracter preventiv, la toate categoriile de angajatori.

În acțiunile de control, indiferent de tipul controlului s-au verificat:

- Îndeplinirea cerințelor legale privind încadrarea în muncă a lucrătorilor;
- Legalitatea clauzelor stipulate în contractele individuale de muncă, respectiv executarea acestora;
- Modul de executare a contractelor individuale de muncă, timpul de muncă și de odihnă, precum și drepturile salariale acordate lucrătorilor.

În timpul acțiunilor de control, are loc o informare permanentă a angajatorilor cu privire la obligațiile ce le revin în domeniul relațiilor de muncă și în special cu privire la consecințele sociale ale practicării muncii nedeclarate/subdeclarate.

Desfășurarea normală a raportului de muncă și apărarea intereselor salariatului, în domeniul relațiilor de muncă, au impus ca, obiectiv prioritar în Programul Cadru de Acțiuni al Inspectoratului Teritorial de Muncă Buzău pentru anul 2023, reducerea continuă a muncii nedeclarate precum și a muncii subdeclarate.

Expresiile uzitate pentru *munca nedeclarată și subdeclarată sunt munca “la negru”, respectiv „munca la gri” și reprezintă o activitate profitabilă desfășurată în afara cadrului legal reglementat.*

Munca nedeclarată nu este evidențiată scriptic, nu este fiscalizată, iar persoana în cauză nu este protejată, asigurată sau asistată social, lucrătorul fiind la discreția celui în folosul căruia prestează munca.

Munca nedeclarată implică de cele mai multe ori complicitatea și consimțământul ambelor părți, atât a angajatorului cât și al angajatului.

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ BUZĂU

Potrivit Codului Muncii, munca nedeclarată îmbracă următoarele forme:

- Primirea la muncă a unei persoane fără încheierea contractului individual de muncă în forma scrisă, în ziua anterioară începerii activității;
- Primirea la muncă a unei persoane fără transmiterea raportului de muncă în registrul general de evidență a salariaților cel târziu în ziua anterioară începerii activității;
- Primirea la muncă a unui salariat în perioada în care acesta are contractul individual de muncă suspendat;
- Primirea la muncă a unui salariat cu depășirea duratei timpului de muncă stabilit în cadrul contractelor individuale de muncă cu timp parțial.

Munca subdeclarată reprezintă acordarea unui salariu net mai mare decât cel constituit și evidențiat în ștatele de plată a salariilor și în declarația lunară privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, transmisă autorităților fiscale.

Consecințele muncii nedeclarate și subdeclarate sunt:

- persoana care prestează muncă fără forme legale este lipsită de protecție socială
- lipsa drepturilor conferite de un contract de munca, cum ar fi cele de concediu remunerat și la concediu medical
- lipsa dreptului la pensie și la indemnizație pentru șomaj
- persoana care prestează muncă nedeclarată nu are siguranța plății pentru munca prestată, plata făcându-se în funcție de bunăvoința angajatorului;
- condiții precare de muncă pentru lucrători și riscurile pe care acestea le implică
- pentru sănătatea lor ;
- angajatorul este lipsit de posibilitatea legală de a responsabiliza pe lucrător pentru eventualele pagube produse de acesta;
- fondurile sociale și bugetul de stat sunt păgubite prin sustragerea de la plata impozitelor și a contribuțiilor sociale.

Principale categorii de persoane depistate că lucrează fără forme legale de angajare sunt:

- persoane cu nivel de educație scăzut;
- persoane fără calificare profesională sau cu calificare redusă;
- persoanele lipsite de venituri sau cu venituri reduse, pensionarii, șomerii sau beneficiarii ai venitului minim garantat care nu doresc să-și piardă beneficiile și ajutoarele sociale;

Str. Mesteacanului nr.43, Buzau
Tel.: +4 0238713047; fax: +4 0238426939
itmbuzau@itmbuzau.ro www.itmbuzau.ro

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), informațiile referitoare la datele cu caracter personal cuprinse în acest document sunt confidențiale. Acestea sunt destinate exclusiv persoanei/persoanelor menționate ca destinatar/destinatari și altor persoane autorizate să-l primească. Dacă ați primit acest document în mod eronat, vă adresăm rugămintea de a returna documentul primit, expeditorului

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ BUZĂU

- tinerii, care de cele mai multe ori nu au experiența necesară și care nu conștientizează importanța contribuției la fondurile de asigurări sociale;
- persoanele care doresc să-și suplimenteze veniturile, prin practicarea "muncii la gri" care poate fi definită ca acea formă de prestare a activității în care salariatul încasează o parte a drepturilor salariale fără ca asupra acestora să se manifeste politica fiscală a statului;
- copiii, pentru care consecințele prestării unei activități în afara cadrului legal pot avea repercusiuni grave asupra dezvoltării fizice și psihice ulterioare.

În consecință, muncind în afara cadrului legal, lucrătorul suportă de unul singur toate riscurile și consecințele negative ale acestei opțiuni pe piața muncii.

Pentru identificarea și combaterea muncii nedeclare și subdeclarate, I.T.M. Buzău a intensificat acțiunile de control în județul Buzău menite să conducă la diminuarea consecințelor juridice, sociale și economice ce decurg din fenomenul muncii nedeclare și subdeclare.

ACTIUNI DE CONTROL EFECTUATE ȘI SANCTIUNI APLICATE

În anul 2023 s-a înregistrat o creștere cu 9% a numărului de controale în domeniul relațiilor de muncă față de anul 2022, fiind efectuate un număr de 1.181 acțiuni de control

De asemenea, față de anul 2022 s-au înregistrat creșteri în medie cu 2% și la numărul de angajatori sancționați (122), precum și la nr. de sancțiuni aplicate (173)

În anul 2023 s-au aplicat un număr de 69 amenzi contravenționale în valoare de 887.500 lei, cu 8% mai mult decât valoarea aplicată în anul anterior, din care, pentru muncă nedeclarată s-au aplicat amenzi în valoare de 770.000 lei.

Nr. crt.	Specificație	AN 2022	AN 2023
1	Număr agenți economici controlați	1.090	1.181
2	Număr agenți economici sancționați	104	122
3	Număr sancțiuni aplicate	147	173
4	Valoare amenzi aplicate	826.500	887.500
5	Valoare amenzi aplicate pentru muncă nedeclarată	720.000	770.000

În anul 2023 au fost identificate un număr de 100 persoane care prestau muncă nedeclarată la un număr de 39 angajatori.

Pentru alte neconformități constatate de inspectorii de muncă (muncă suplimentară, muncă în timpul repausului săptămânal, negarantare în plată salariul minim, netransmitere în REVISAL a modificărilor, suspendărilor, încetărilor contractelor individuale de muncă) s-au aplicat sancțiuni în valoare de 117.500 lei.

Inspectoratul Teritorial de Muncă Buzău primește din ce în ce mai multe sesizări din partea angajaților nemulțumiți de condițiile în care muncesc și de felul în care sunt tratați de angajatori.

SITUAȚIA PETIȚIILOR ÎNREGISTRATE ÎN ANUL 2023 LA I.T.M. BUZĂU

În anul 2023 la Inspectoratul Teritorial de Muncă Buzău s-au înregistrat un număr de 339 petiții care semnalau nereguli în domeniul relațiilor de muncă.

Str. Mesteacanului nr.43, Buzau
Tel.: +4 0238713047; fax: +4 0238426939
itmbuzau@itmbuzau.ro www.itmbuzau.ro

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), informațiile referitoare la datele cu caracter personal cuprinse în acest document sunt confidențiale. Acestea sunt destinate exclusiv persoanei/persoanelor menționate ca destinatar/destinatari și altor persoane autorizate să-l primească. Dacă ați primit acest document în mod eronat, vă adresăm rugămintea de a returna documentul primit, expeditorului

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ BUZĂU

Cele mai frecvente aspecte sesizate de petenți au fost cele referitoare la neplata drepturilor bănești, încălcări ale prevederilor privind timpul de muncă și de odihnă, munca nedeclarată.

DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE DE INSPECTORII DE MUNCĂ ÎN ACȚIUNILE DE CONTROL

Principalele dificultăți întâmpinate de inspectorii de muncă în timpul controalelor efectuate constau în:

- *lipsa de cooperare cu inspectorii de muncă a persoanelor care prestează munca în beneficiul angajatorilor (părăsire loc de muncă, refuzul completării fișelor de identificare -tip ale Inspecției Muncii, prezentare de date eronate, identitate falsă);*
- *adresarea de injurii și amenințări inspectorilor de muncă de către cei aflați la lucru;*
- *nemulțumirea angajatorilor referitoare la întreruperea activității pe durata derulării controlului;*
- *angajatorii impun desfașurarea controlului numai în prezența lor, contrar prevederilor Legii nr.108/1999 republicată și modificată;*
- *atitudine agresivă a angajatorilor față de inspectorii de muncă.*

COLABORARI CU ALTE INSTITUȚII

Urmare a PLANULUI COMUN DE ACȚIUNE privind reducerea incidenței muncii nedeclarate în această perioadă am avut un sprijin deosebit în derularea acțiunilor de depistare a muncii nedeclarate atât din partea Inspectoratului de Jandarmi al Județului Buzău cât și al lucrătorilor din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție al Județului Buzău și Biroului pentru Imigrări Buzău.

p. Inspector Șef
Chitacu Bogdan
Inspector Șef Adjunct Relații de Muncă